

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

04 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Bodareu Octavian, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 septembrie 2019, în cauza penală privindu-l pe

*Zaharia Sergiu xxxx, născut la xx xxxx xxxx,
originar din xxxx, domiciliat în xxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 26.12.2018 – 22.04.2019;

Instanța de apel: 08.07.2019 – 18.09.2019;

Instanța de recurs: 08.11.2019 – 04.03.2020.

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul Central din 22 aprilie 2019, adoptată în conformitate cu art.364¹ Cod de procedură penală în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Zaharia Sergiu a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.213 lit. b) Cod penal, la 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen 2 ani.

Conform art.90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea pe un termen de probațiune de 2 ani.

Solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare în sumă de 11 520 lei, a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, la data de 25.05.2017, Zaharia Sergiu, activând în calitate de chirurg-stomatolog IMSP SR Drochia ”Nicolae

Testemițanu”, contrar fișei de post și obligațiilor de serviciu, examinînd pacienta Pascali Galina, a.n. xxxx, locuitoare xxxx, și confirmînd diagnoza medicului ORL Căraruș Tudor, de „*Limfadenită laterocervical dreapta și debut de flegmonă laterocervical dreapta*”, cu încălcarea regulilor stabilite de Ordinul MS NR.596/404 din 21.07.2016 „Privind aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Programului unic al asigurării de asistență medicală”, și anume: capitolul ”Asistența medicală specializată de ambulatoriu”, punctele - 88, 89, 100, 102 alin.(3), 107: - prin neînscrisoare în documentația medicală primară sau biletului de trimitere-extras (forma-027/e) a necesităților consultațiilor altor specialiști din instituția medico-sanitară la nivel terțiar, precum și organizarea a programării pentru consultația și investigația necesară; - neasigurarea specializării sau programării internării, în baza înscrierii respective în documentația medicală primară sau biletului de trimitere-extras (forma 027/e), în cazul transmiterii pacientei din teritoriu în alte instituții de nivel terțiar; - neasigurarea transmiterii și spitalizării pacientei, pentru investigație în afara instituției medico-sanitare, reieșind din starea de sănătate gravă a pacientei Pascali Galina; - nesolicitarea conducerii instituției medico- sanitare raionale și neeliberarea biletului de trimitere pacientei Pascali Galina, pentru internarea ei de urgență și ulterioara ei spitalizare prin intermediul serviciului „AVIASAN”, cu urgențe medico-chirurgicale, în instituțiile medicosanitare terțiare, în cazul cînd spectrul și gradul de complexitate a asistenței medicale depășesc posibilitățile instituției medico-sanitare respective, - îndreaptă pacienta în stare gravă în secția maxilo-facială a Spitalului de Urgență din mun. Chișinău, cu transportul de ocazie.

La 25.05.2017 pacienta Pascali Galina, aflîndu-se în stare gravă se deplasează de sinestătător la Spitalul de Urgență din mun. Chișinău, unde la orele 16:00, fiind internată în secția de internare este supusă intervenției chirurgicale de urgență, iar la 01.06.2017 decedează.

Conform raportului de expertiză judiciară nr.2018D0113 din 03 decembrie 2018, moartea cet. Pascali Galina, a survenit în rezultatul flegmonei gîtului pe dreapta, care s-a complicat cu sepsis general și insuficienței poliorganice.

Conform raportului de expertiză medico-legală nr.242 din 15 august 2017, medicul chirurg-stomatolog Zaharia Sergiu, nu a apreciat starea pacientei corect, nu a organizat consiliul medical pentru stabilirea tacticii tratamentului pacientei în stare gravă, ceea ce a favorizat agravarea procesului inflamator și declanșarea consecințelor ulterioare - bronhopneumonie septică.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, prin care să fie dispusă încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a sumei de 11 520 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

În argumentarea apelului a invocat că prima instanță neîntemeiat a respins demersul acuzatorului privind încasarea de la inculpat a cheltuielilor judiciare ce au

fost suportate în legătură cu efectuarea acțiunilor de urmărire penală, și anume pentru efectuarea expertizelor judiciare.

Conform art.art.227-229 Cod de procedură penală, cheltuielile de judecată cuprind sumele cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală, iar plata acestora sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului (art.229 alin.(1) Cod de procedură penală). Astfel, legea permite ca cheltuielile judiciare să fie suportate de condamnați, însă instanța de judecată neîntemeiat a respins încasarea cheltuielilor judiciare de la inculpat, în cazul dat suma de 11 520 lei, costul rapoartelor de expertiză.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 septembrie 2019, a fost respins apelul declarat, ca nefondat, cu menținerea sentinței atacate.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut că, judecarea cauzei în instanța de fond a avut loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în corespundere cu prevederile art.364¹ Cod de procedură penală, probele, fiind apreciate corect prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concluziei, veridicității și coroborării lor, prima instanță corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.213 lit. b) Cod penal.

În această ordine de idei, instanța de apel a menționat că, analizând materialele cauzei, în raport cu normele relevante la caz, instanța de apel a constatat că, instanța de fond a îndeplinit strict cerințele dispozițiilor art.364¹ alin.(1) Cod de procedură penală, opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii enunțate, n-a fost viciată, în cadrul urmăririi penale n-au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală, astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia că, nu poate fi reținută o altă situație de fapt decât cea reținută de către prima instanță.

Referitor la solicitarea procurorului privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare în legătură cu efectuarea raportului de expertiză judiciară nr.242 din 15.08.2018 (f.d.40-44 vol. I) și raportului de expertiză judiciară nr.201818D0113 din 03.12.2018 (f.d.151 vol. I), acțiuni procesuale efectuate întru constatarea legăturii cauzale între acțiunile medicului și declanșarea consecințelor ulterioare, precum și în vederea constatării cauzei decesului victimei Pascal Galina, în sumă de 11 520 lei, instanța de apel a indicat că acestea sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, cheltuieli ce sunt trecute în contul statului.

Astfel, cu trimitere la prevederile art.art.229 alin.(3), 227 alin.(3), 142 alin.(2) Cod de procedură penală, art.art.2, 75 alin.(3) a Legii nr.68 din 14.04.2016, „Cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar”, instanța de apel a indicat că, rapoartele de expertiză judiciară, au fost ordonate de către organul de urmărire penală, în vederea constatării legăturii cauzale între acțiunile medicului și declanșarea

consecințelor ulterioare, precum și în vederea constatării cauzei decesului victimei Pascal Galina, fiind acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sunt puse în sarcina acuzării.

Instanța de apel a reiterat că, cheltuielile pentru efectuarea expertizelor judiciare la caz, sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale întru acumularea probatoriului necesar și că acestea sunt trecute, de fapt, în contul statului și nu urmează a fi puse pe seama inculpatului, or, aceste acțiuni țin de activitatea organului de urmărire penală, care are un rol activ în procesul de depistare a diferitor circumstanțe care dovedesc infracțiunea și identifică făptuitorul, pentru aducerea învinuirii.

Trecerea cheltuielilor judiciare în procesul penal în contul statului își are temeiul în necesitatea desfășurării procesului penal din oficiu, pentru ca nici un infractor să nu rămână nepedepsit.

6. Nefiind de acord cu soluția pronunțată de instanța de apel, procurorul a declarat recurs ordinar, indicând temeiul prevăzut la art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicitând casarea acesteia, în partea respingerii cererii privind încasarea cheltuielilor judiciare, cu trimiterea cauzei la rejudecare, în instanța de apel, într-un alt complet de judecată.

În susținerea solicitării sale, recurentul a invocat că cheltuielile pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară nr.242 din 15.08.2018 și raportului de expertiză judiciară nr.201818D0113 din 03.12.2018, au fost suportate cu scop de a asigura buna desfășurare a procesului penal.

În continuare recurentul a făcut trimitere la prevederile art.art.227 alin.(1), (3), 229 alin.(1) Cod de procedură penală.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în baza materialelor din dosar, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal reține că, procurorul nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de judecată și încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite de către inculpată, invocând doar dezacordul cu soluția instanței de apel în partea ce ține de cheltuielile judiciare, din care motiv hotărârea judecătorească contestată va fi supusă verificării doar sub acest aspect.

Verificând materialele cauzei, în raport cu alegațiile procurorului, instanța de recurs ajunge la concluzia că cele invocate de recurent, nu și-au găsit confirmarea, iar soluțiile adoptate pe marginea acestei spețe atât de către instanța de fond, cât și de cea de apel, sunt legale, întemeiate și urmează a fi menținute integral.

Colegiul penal găsește vădit nefondată invocarea procurorului în partea ce ține de pretinsa încălcare admisă de instanța de apel, prevăzută de art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, privitor la neîncasarea cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizelor judiciare din contul inculpatului, dat fiind că, art.143 alin.(1) Cod de procedură penală stipulează expres că, expertiza se dispune și se efectuează în mod obligatoriu pentru constatarea circumstanțelor enumerate în aliniatul nominalizat, inclusiv și în cazul când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul.

Din actele cauzei se constată că, expertizele judiciare au fost dispuse de către organul de urmărire penală în vederea acumulării probelor care confirmă vinovăția inculpatului, acestea fiind o acțiune procesuală ce ține de administrarea probatoriului în vederea posibilității formulării învinuirii și atragerea persoanei la răspundere penală, acțiune care este pusă în sarcina părții acuzării.

Dispozițiile alin.(3), art.75 al Legii nr.68 din 14.04.2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, expres stabilesc că *„în cauzele penale, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat, cu excepția cazurilor prevăzute la art.142 alin.(2) din Codul de procedură penală”*, la caz, ordonatorul expertizei fiind organul de urmărire penală și nu partea apărării, prin urmare, instanțele de fond corect au ajuns la concluzia de a nu încasa din contul inculpatei cheltuielile judiciare solicitate de acuzatorul de stat.

Colegiul penal mai menționează că art.229 alin.(1) și (3) Cod de procedură penală, stipulează că cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului și instanța poate elibera de aceste cheltuieli, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor.

Tot aici se menționează că, instanța de apel a constatat că inculpatul fiind de o vârstă înaintată, care este pensionar, având o pensie de întreținere în mărime de 1 800 lei și nu dispune de mijloace necesare pentru achitarea acestor cheltuieli, iar obligarea la plata cheltuielilor judiciare ar pune în dificultate materială inculpatul, care are o stare materială dificilă, or, *procurorul nu a prezentat probe ce ar confirma veniturile și sursele financiare ale inculpatului ce ar face posibil încasarea cheltuielilor judiciare din contul acestuia.*

Totodată, Colegiul penal reține că argumentele procurorului din recurs, ce țin de încasarea cheltuielilor judiciare, sunt de ordin formal, deoarece se face referire doar la norme de drept, fără a aduce careva motive în acest sens.

Prin urmare, corect instanța de apel a statuat asupra faptului că, plata pentru efectuarea expertizelor judiciare în sumă de 11 520 lei, urmează a fi încasată din contul bugetului de stat, dar nu a inculpatului, or, aceste cheltuieli sunt suportate de stat, care reieșind din obligațiile pozitive ce țin de desfășurarea unui proces penal

urmează să realizeze în mod prompt și eficient acțiuni în vederea descoperirii infracțiunilor comise.

Astfel, instanța de recurs atestă că, primele instanțe în fond corect au conchis că cheltuielile suportate pentru efectuarea expertizelor nominalizate, urmează a fi acoperite de bugetul de stat, acestea neputând face obiectul unei rambursări din partea inculpatului, în cazul în care acesta nu a fost ordonatorul unei atare acțiuni procesuale și nici nu sau combătut de către recurent concluziile că, inculpatul nu este în stare să achite astfel de cheltuieli.

Prin urmare, instanța de recurs conchide că, în prezenta cauză nu se constată admiterea erorilor de drept semnalate de procuror și prevăzute de art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, iar la judecarea acestei cauze în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale prescrise de art.art.414-419 Cod de procedură penală și a pronunțat o hotărâre legală și întemeiată, neexistând vreun temei pentru admiterea recursului în sensul declarant.

8. În temeiul art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Bodareu Octavian, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 septembrie 2019, în cauza penală privindu-l pe **Zaharia Sergiu xxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la 06 aprilie 2020.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac